UWAGI DO KONCEPCJI DLA TERENÓW SPORTOWO-REKREACYJNYCH GOLĘCIN POD NAZWĄ „MASTERPLAN DLA GOLĘCINA”

ZAPREZENTOWANEJ 22 MARCA 2023 PRZEZ MPU W POZNANIU

Wstęp

Zaproponowany przez planistów z Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Poznaniu masterplan dla Golęcina nie odwołuje się do wcześniej opracowanych dokumentów dotyczących tego terenu:

- ***Społecznej Koncepcji Zagospodarowania Rusałki i Golęcina,*** *opracowanej i podpisanej* ***w sierpniu 2014*** *roku przez 6 poznańskich rad osiedli, związanych terytorialnie z zachodnim klinem zieleni,*

- ***projektu przygotowanego w 2016 roku*** *z inicjatywy społecznej* ***przez architektów Andrzeja Kurzawskiego i Jakuba Gwizdałę.***

Tym samym z punktu widzenia lokalnej społeczności jest on niejako krokiem wstecz w myśleniu o tej przestrzeni.

Dotychczasowe działania podejmowane przez samorząd Sołacza we współpracy z samorządami sąsiadujących osiedli, są dowodem **troski o jakość przestrzeni i środowiska przyrodniczego całego miasta,** wykraczającej poza myślenie wyłącznie na poziomie lokalnych interesów. Wypada dodać, że zainteresowanie potokiem Bogdanka pojawiło się w działaniach sołackich społeczników już w latach 1990-1992, a dopiero w 2011 roku (12 lat temu!) pojawił się pierwszy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Golęcina zawierający odtworzenie Bogdanki.

Powody odstąpienia od założeń projektu tego mpzp nie są znane. Uważamy, że zasadny, a w paru aspektach - wręcz konieczny, jest powrót do kilku idei zawartych w ww. dokumentach. Przede wszystkim **dotyczy to dwóch aspektów: przyrodniczego i komunikacyjnego**. Muszą one zostać rozwiązane w taki sposób, by golęciński ośrodek, realizując zadania rekreacyjno-sportowe, spełniał jednocześnie także funkcje ekologiczne oraz krajobrazowe.

1.
ODSŁONIĘCIE KORYTA POTOKU BOGDANKA

Położenie terenu sportowo-rekreacyjnego na Golęcinie sprawia, że jest on naturalnym łącznikiem pomiędzy Parkiem Sołackim a jeziorem Rusałka. Powinien zatem w maksymalnym stopniu zyskać krajobrazową i przyrodniczą spójność z tymi obszarami.

Golęcin jest położony w tzw. zachodnim klinie zieleni Poznania. Najważniejszymi elementami tworzącymi wyjątkowy charakter Golęcina są zieleń i woda. Szkieletem zachodniego klina zieleni jest dolina Bogdanki. Stąd we wspomnianej wcześniej „Społecznej koncepcji..” (poz.1) na liście priorytetów pierwsze miejsce zajęło odtworzenie przebiegu potoku Bogdanka. Na drugim miejscu wskazano ochronę i poprawę czystości wody, na trzecim – ochronę środowiska przyrodniczego i zachowanie naturalnych elementów środowiska, na czwartym – ochronę przed hałasem.

Powrót do idei odsłonięcia koryta Bogdanki, dzięki czemu uzyska się spójny z otoczeniem i atrakcyjny wizualnie obszar, będzie realizacją umieszczonych w miejskich strategiach rozwojowych zapisów dotyczących niebiesko-zielonej infrastruktury, co jest szczególnie istotne w zachodnim klinie zieleni, którego „kręgosłup” stanowi właśnie Bogdanka. Odsłonięcie na nowo cieku Bogdanki pozwoli naprawić błędne, czysto utylitarne rozwiązanie dotyczące skanalizowania potoku, przeprowadzone pod koniec lat 30. XX w. i w okresie okupacji. Ponadto znacząco poprawi walory estetyczne wschodniej części kompleksu, a także wpłynie korzystnie na mikroklimat (lokalne obniżenie temperatury, osłabienie oddziaływania wysp ciepła), bioróżnorodność. Połączy również przerwany korytarz ekologiczny.

Sugerujemy, by nie ograniczać się jedynie do odkrycia rzeki w przebiegu obecnego kanału, ale by umiejętnie zaprojektować jej koryto wraz z ukształtowaniem brzegów i otoczeniem zielenią izolacyjną. Należy rozważyć spiętrzenie wód Bogdanki do podobnego poziomu jak w jeziorze Rusałka (podniesienie lustra wody) i tworzenie stawów lub oczek wodnych. Niezbędne jest również rozwiązanie sprawy retencji oraz odprowadzenia wód opadowych z istniejących obiektów sportowych, co można umiejętnie zaprojektować w ramach jednego systemu (realność techniczna takiego rozwiązania została przedstawiona w wyżej wymienionym projekcie z 2016 roku).

Zaproponowane w masterplanie MPU oczka wodne zlokalizowane wokół stadionu budzą zastrzeżenia, ponieważ nie wydają się rozwiązaniem właściwym dla spełnienia wyżej wymienionych założeń. Istotnym elementem będzie możliwość poprowadzenia wzdłuż Bogdanki ciągu spacerowego i rowerowego.

2.
FUNKCJONOWANIE I OBSŁUGA KOMUNIKACYJNA OBSZARU

Przede wszystkim należy zredukować do niezbędnego minimum jakikolwiek ruch pojazdów mechanicznych między stadionami lekkoatletycznym i treningowym (dzisiejsza pieszo-jezdnia między ul. Warmińską a jez. Rusałka). Nie wolno zachowywać nawet w najmniejszym stopniu uciążliwego dziś połączenia we wspólnej przestrzeni ruchu samochodów, pieszych i rowerzystów.

Znacznie korzystniejsze z punktu widzenia funkcjonalnego i widokowego (a także dotyczącego bezpieczeństwa) będzie **oparcie kompozycji krajobrazowej o odtworzony nurt rzeki**, a nie drogę dla aut.

Postulujemy zatem rezygnację z takiej drogi oraz zaproponowanego w kilku wariantach parkingu obok stadionu treningowego.

Uważamy też za zasadne, by wszelkie plany **rozszerzenia bazy noclegowej zrealizować jedynie w obrębie Hotelu Olimp** poprzez jego umiejętną oraz funkcjonalną rozbudowę i modernizację (ze wskazanym dopuszczeniem zewnętrznego profesjonalnego operatora). Na całym obszarze ośrodka nie powinny być lokalizowane inne budynki o funkcji hotelowej. To wiąże się z kolejnym postulatem: zakazu budowy jakichkolwiek komercyjnych obiektów na terenie komunalnym dzierżawionym przez prywatne podmioty.

Wszystkie inwestycje powinny być prowadzone w spójny i przemyślany sposób przez zarządcę terenu, a potem – wynajmowane. Uniknie się w ten sposób ryzyka powolnego uwłaszczania się na miejskiej własności oraz związanych z tym w przyszłości komplikacji prawnych.

PODSUMOWANIE

Ze względu na kwestie związane z ładem przestrzennym, stanowczo apelujemy, by nie podejmować znaczących działań inwestycyjnych lub wyburzeń (z wyjątkiem remontów i napraw) przed sporządzeniem i uchwaleniem całościowego planu mpzp dla ośrodka.

Funkcje poszczególnych fragmentów terenu muszą być precyzyjnie określone ze wskazaniem lokalizacji. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której słabo zaplanowane lub źle **ulokowane inwestycje przekreślają metodą faktów dokonanych realizację istniejących już sensownych planów** lub opracowywanych koncepcji (projekt z 2016 roku).

Obszar Golęcina należy zaprojektować kompleksowo, a potem konsekwentnie realizować etapy projektu w kolejnych latach i dekadach, zgodnie z hierarchią przyjętych priorytetów. Teren ośrodka sportowego należy w całości do Miasta, co – bez utrudnień w postaci skomplikowanej struktury własności - **daje jedną z niewielu w Poznaniu szans, by stworzyć przestrzeń spójną, funkcjonalną i wysokiej jakości.**

Miasto powinno udowodnić, że jest inwestorem świadomym, kreatywnym i umie realizować zapisy przyjętych przez siebie strategii. **Wysoka jakość przestrzeni i architektury, profesjonalne rozwiązania przyrodnicze i krajobrazowe mogą stać się ponadto kolejną wizytówką miasta**, tym bardziej, że Golęcin, ze względu na swoje położenie, ma ogromny potencjał. Przykład kompleksu nad jeziorem Maltańskim, zrealizowanego w znacznie trudniejszych warunkach niż na Golęcinie, pokazuje jak wiele może dać **przemyślane i perspektywiczne działanie.**

Projektujemy nie na kilka najbliższych lat, ale na wiele dziesięcioleci.

Niżej podpisani:

Jakub Głaz - krytyk architektury, publicysta, animator działań przestrzennych

Jakub Gwizdała - architekt

Tomasz Hejna - radny osiedla Piątkowo Północ, przewodniczący zarządu osiedla Piątkowo Północ, społecznik

Robert Kalak – reprezentujący Stowarzyszenie Prawo do Przyrody

Wojciech Krawczuk - architekt, prezes SARP Poznań

Andrzej Kurzawski - architekt, społecznik z Sołacza, członek Towarzystwa Przyjaciół Sołacza

Aneta Mikołajczyk – reprezentująca Stowarzyszenie Koalicję ZaZieleń Poznań

Krzysztof Piechocki - mgr inż., wiceprzewodniczący rady osiedla Sołacz, radny osiedla Sołacz, wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Sołacza

Adam Raszeja - społecznik z Sołacza

Józef Wosicki - przewodniczący zarządu osiedla Sołacz, radny osiedla Sołacz